

ԲԱՐՁՐԱԿԱՆ, ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ, ԱՐԱԿԵՍՏԻՑԱԿԱՆ

• 847b 1896

Տարեկան 10 ֆր. ուղի - 4 դր.:
Վագամնեաց 6 ֆր. ուղի - 2 դր. 50 կ.:
Մէկ թիւ Կարճէ 1 ֆր. - 50 կոպ.:

Բիթ 4, ԱՊՐԻ

Ա Ր Ա Ջ Ա Վ Ա Կ Ա Ն

ԱՐԴՅՈՒՆԻ ԶՐՈՅՑԸ ՄԱՎԵՍ ԽՈՐԵՆԱՑԻ ԱՅ
ԳԱՅՄՈՒԹԵԱՆ ՄԵԶ
(Հայունականութեան)

Ա.

աղարշակայ յաջորդ՝
Արշակ Ա. ին
թագաւորու-
թեան նուի-
րուած թ.
Գլուխը (Գիլք-
բ.) հետեւեալ
նախագասու-
թեամբ կ'աւ-

եւ իւր ըստաներն հաստատել քաղդէւական պյն հին գրոց ճմուռթեամբը, որին Մարտ Արաս քաղած հանած էր Հայաստանի վրայ գրուածը: Պէտք է ուրիշ երաշխաւոր մը փնտաել, որուն Համարումն իւր Կախորդին գոնէ հաւասար ըլլայ. եւ իրօք հին Քրիստոնէական ժամանակաշիրներէ ամենէն աւելի յարգուած եւ ամենէն աւելի համբաւաւոր անոնն մը կ'ընարդէ Յուլիոս Ավրիկանոսը: Բայց թուղթ Ս. Խորենացի հօօթօք: Արշակոնին այսինքն թագավորներու պատասխանը կ'ընկը Հայունուակած՝ պյուսէեաւ իւր Տեղուելի առաջնորդն ինքնին պիտի Ներկայացընէ մեզի:

ԳԼ. Փ. Եթե ուստի՝ եդու (ուստի ու բայց) զարգացնեն
անձի հոգածության Մարմար կարգավորության:

Ալիքն ուղարկած պատ-
մել քեզ ի հինգերդ
գրոցի (Յանիսա) Արքիվա-
նոսի ժամանակացրի, որում
վկայէ Յովելաւոս և Հեր-
ապիկայ և այլ բազումը
Յունաս: Քանիզ նա բա-
զանդակ փախարքաց և
որ ինչ ի բարութեա գրե-
անին հեղեղաց որ է Աւա-
շա, որ ապագա պատա-
ի քարտէսոր կային անդ...
(Եւել, եկ, զոտ, առե-
(քառորդէ)

¹ Այս եւ յաջորդ գլուխենքուն համար մեր բանձ-
ներուն ձախովութեան պիտի՞ Մ. Խորենաց ը բաղկին է,
իսկ ամանունակ գլուխութեան բանից ինչ գործածած պիտի՞ Երբ:

Հ Հնինակն ունք. «Նous allons maintenant pour-
suivre pour toi notre récit,» nous l'անուշադի հաւասար-

ծոյից մէջ Բ. Հ. Ք. էշ 85 "Nous commencerons à te raconter (ըստ իմաստին աւելցուած է") les événements, եւն. Փ. Թ.:

որպացի մերօց պատուիք. որ
մասնաւթյուն ի Մծրաբայ էին
փոխական անդր՝ ու ի Ալ-
Նուպայ Պոնտոսէկ ի մէհե-
նակն պատուած թէ անացն.
Սի որ անհաւատապահ,
քանին մեղքն իսկ ախան-
տաւ եղագ այս ի փեանին:
Եւ վկա քեզ ի մասու ե-
րաշատաւորութէն հէկ պատ-
ուած գեր եւ սէմի ի փաս-
րացն. զոր եռ թէ թարգ-
մանն ի երանէի ի մարդ-
ութէ պատուած ի հայ թէպա-
յն ի նշանի արագուեած ի գեղա-
րանի ի գ պատուին Սի ո-
ւեաց, և ու գոցի յառա-
ջն հասկենքը թէ մասն յե-
րաշատաւորութէն թալին ի
վկա քեզ ի մասու երացն.
Եւ վկա քեզ ի մասու երա-
ցն ի նշանի արագուեած մը մո-
րուածն ըլլաբար, և վկա քեզ
ի մասու երացն ի նշանի արա-
գուեած մը մորուածն ըլլա-
բար է անդաման. Ու այժմ կա-
զմական պատուած անացն է

Առաջին նպատակն էր տեսնութ թէ այս դիմուն նպատակն է կանխալ ըսել՝ թէ յաջորդ հօպերը Ցուլիս Ավրիլիանուկ փոխ տառածած են, եւ թէ Յ. Ավրիլիանու Եղեսիայի դիման- սերէն քաջան է, և, առ թէ այս դիմաններուն դայս իւնինն անվիճելի է, Նախ վասն զի Մով- սիս Բնինին տեսած է զամոնք. Երկրորդ, վասն զի Եւսեբիս Կիենարացի կը Հաստատէ թէ այս դիմաններուն մէջ կար հայ թագաւորաց պատ- մութիւնը մինչեւ Երուանդ՝ Սանատորից յա-

• ፳፻፲፭ • ቤትና የሚከተሉት

Ա Անտառակայոց Եկեղեցառաք բարի (զըս եւ անհիմ ինչպատճեած մեռն ա կոչ, ընթ. էջ. 70-րդ) Եկեղեցառաք բարի էջ. 189. (թ. Բ.) առ մեռն ա բար Եկեղեցառաքից յանաւոր. Տեղագալով էռևկանատուն (լուսոր), որ Եկեղեցառաք կը գործածու էր.

5 Ensuite, une autre partie de ce document est une liste des personnes qui ont été interrogées. Ces personnes sont classées par ordre alphabétique, avec leur nom et prénom, leur sexe et leur âge. La liste commence par un certain Mr. Whitton, âgé de 50 ans, et se termine par une personne nommée Mrs. Whistler, âgée de 75 ans. Cette indication d'un classement méthodique d'archives, dès le cinquième siècle de notre ère, est fort intéressante, et c'est, à ma connaissance, la plus ancienne mention que l'on trouve, dans l'histoire de

Եղեսիա... որ է Աւահայ
(Քառակի Արգարու՝ տիտ-
ղոս)

Աւելի զու քեզ զրավ
վայսութիւն առցա որ աւ-
տեղ լինն ի մասնէն
աւելի յշաւածից որ են
Ալբայց՝ քաղաքի գի-
րային ժամանակի պահ-
պահ կըս արքայութիւնն
անոր անդ. զի էր զրեալ
անուն ամենա ամենին են որ
փախանակ գործեցաւ յա-
ռաջանց անոն մինչուն
իլլուրց՝ նաև եւ ազգ-
մինչ ցցայօք ժամանակի
պահանձ գտանին անց
(Երանեալ պատմ. եկեղ.
Ա. Կ. Ժ. Ժ. Գ.)

զորդը: Բնադիրն քիչ մը աւելի ուշագիր քննելով Յուլիոս Աֆրիկանոսի անձը գրեթե բորոտվին անհետ կ'ըլլայ, եւ յառաջ կ'անցնին իրեւի մէջ բարուած Տեղինակութիւն, Եղեսիայի դիւանները՝ “ուր (յիշատակեալ) են ամենայն դորք առաջին թագաւորացն մերց մինչեւ ցըրգար, եւ զինի Արքացը մինչեւ ցեղուանդ”:

Համ է Մ. Խորենացւյ յայտարարութեան գըլ-
խաւոր կէտը, եւ այս հաւատարիմ պիտի ցու-
ցընէ ընթերցողաց՝ իւր պատմելի պատմութիւններ:

Եւ արդ, դիւտսներու բլղանդակութեան տա-
նուցումը Խւսեբիսոխ՝¹ Եւ։ Պատուինեան Հայ-
երէն թարգմանութենէն առնուած է²։ Այնպէս
կարեւոր է այս մկայութիւնն՝ Մ. Խորենացւոյն

Համար, որ մէկ կտորն օրինակած գլքին տիտղոսը ծանուցանելով գոհ չ'ըրլար, այլ մինչեւ մերձաւոր տեղ մը կր նշանակէ՝ ուր կրնայ մարդ.

օրինակ մը գանել անկէ, այսինքն եթէ ուզուի՞
կրնայ պատմութիւնը ստուգուիլ: Աւելին կայ,
զարմանալիք բացառութեամբ մը գիշըն ու գլուխը

Մովսէս “առաջին խոհաբոր մեր, կըսէ, Եւսեբիոս պարզապէս” “առաջինիք, ³ (նախնիք) կըգրէ, Եւ “չի՞ն Աբդուրու մնչիւ ցերուանդ, բա-

Առ տեսնեաք զետ շատ ուրիշ ազգային պատմութիւններ:

առանձագործ կամ առանձին դրախտ, եւ 1871թ (Յան
Հայոց) Անեստիկի Միքայել արքաց քով տպակ է Եւ Այս
թարգմանութեան ուղարկի լուսաբանի փայտի ձագու էն
պլ աստրականի թարգմանութեան մէջ պահեն:

Ե Եթե անձին անձին մասնակարար տեղեկու-
թեան հետեւ անձին յառաջ էնի ինըն աշխարհական զի բառ
Մ. Խորենաց կ (Տ. Աշ.) ներքանի և Միքայելու կող ինչ
երաշտ թարգմանութեան մէջ զատայիշայու յանձնական:

Ե Յունատէն ընաբեր, ու պլած, առաջ Լույգ:

զիւանները տեսած է: Աւրեմ հւսեբիոսի վկայութիւնն այն ձեւն մէջ՝ որով կը դանուի Մոլուսի խորհնացւոյ քով, իւր աշաց առջև ունեցած հայ Թարգմանութեան վկայութենէն: բարորութիւն ուրիշ երեւողթ մ'ունի:

Հետաքրթութեական է ինդիբը ընելը թէ ինչ
առթիւ կը խօսի Եւսեբիոս Եղեսիսից գիւտան-
ներուն վզայ, թէ ինդրական վկայութիւնը յու-
նական բնագրին մէջ ինչ ձեւով էր, եւ թէ
ինչ կարեւորութիւն կիսայ ունենալ: Եկեղեցա-
կան պատմագիրը՝ Եղեսացոց ի քրիստոնէու-
թիւն դարձն պատմութեան առաջին տողերէն
սկսեալ, Արքարու եւ Յիշուսի թղթակցութիւնն
եւ Թագեօսի Եղեսախօս առարումը յիշաբեկե-
լէն ետքը, Նյոյ նամանինքը յառաջ չըերած,
այս նամակներուն բնագրին անփենիլ Եղենա-
կութիւնն մը տալ զգելով, այսպէս կը խօսի.
Ո՞ւհի քա ու իւր իւր վիշտանիւն ուց՝ որ տառ-
լին է բարենի մաքէ յշաբեկոց, որ են յիշեան ու-
ղաք, ոյ յանթեանունն շայի լոյր հոյր ուրայու-
նիւնն նորու, ուղի է տարօտոս որ յայն անգ, զի եր
իւր լու ի նոս ամենայ ինը որ ժմանիտ կործեց-
յառաջնոց անոր մինչ լուսնու ու արևոց չետ ինչ
որին լու լուսն նույնին որը ուսեալ և մեր է ուսե-
անուի դիւնանին. որ ուսն օրինակ շայո բաւեց որ մէ-
նեալ նն յասուրց լուսուկ: Այս վկայութեան
վրայ յեցեալ ընդհանուր կարծիքն է, թէ եւ-
սերիսու Եղեսախօսի գիւտաններուն մէջ գտած է
այս յիշատակարանը՝ զոր յառաջ բերած է եւ
իւր Պատմունան մէջ, եւ որուն վրայ քիչ մը
ետքը աւելի բնդարձակ պիտի խօսինք: Միայն
վիճաբանութիւնն կը մղուի գիւտանը, համար
թէ ուղարկի ինքն առած է, թէ միջնորդի մը
ձեւոք. ասորեւն նամակիրը ինըը թարգմանած
է, թէ ուրդիշ մը թարգմանել տառած է: բայց
ոչ ոք ասարկուսի թէ այս ինդրական
գրուածն իրաք դիւնանիւնէն առնաւու ըլլայ:
Արդ այս եղակացութիւնը շատ անհիմ կե-
րեւայ, կամ լաւ եւս ըսկը համար՝ բորբոքն
անընդունելի է Եւսեբիոսի ակնարկած ասորե-

¹ Ἐξεις καὶ τούτων ἀνάγρατων τὴν μαρτυρίαν,
ἐκ την κατα Ἑδεσσαν τοιμάντα βασιλευομένη πόλιν
γραμματοφανεσίων ληφθείσαν. Ἐν γοῦν τοῖς αὐτοῖς
δημοσίοις χάραξται, τοῖς τε παλαιάς καὶ τὰ ἀμφὶ τὸν Ἀγ-
βαρον πραχθέντας περιήνονται. Οὐδὲν δὲ οἷον καὶ αὐτῶν
ἔπεινον τερψιλαγμάνα εὑρηται. Οὐδὲν δὲ οἷον καὶ αὐτῶν
ἔπανονται τῶν ἀποτολών, ἀπὸ τῶν ἀρχέσιν οἵτινες
ἀληφθείσονται, καὶ τούτων αὐτοῖς ψήμανται διὰ τῆς Σύνορας
μεταβαλλούσιν τὸν τοπόν.

Այս բանաձեւը՝ որ քրիստոփի թռականնեն գրեթե երեք հարիւր տարի ետքը գրուած է, մի միայն դիտում ունի՝ յիշատակարանը մինչև Արդարին ժամանակակից ազանատես վկաներով հաստատուած ընդունել տալու Ռերիշ արժէք ըստի, բայց եթէ պայծառ ցողցնելու հետերիս օսի Եվթագրած աղջիւին ասագիր նկարագիր մ'ունենալը, եւ Եգիանայի դիւնաներուն մէջ գտնուած լինածնութեան ամենեւն ըն չեւ բոլոնդագիր իւր մէջը. մանաւառն թէ հակառակ եղագակ ցութիւն պէտք էր Հաննել: Բայց, ուրիշ կողմաննէ, յայտնի չէ՞ թէ քննադատութենէ կորիք ժամանակի մը մէջ, Եւաբիւն՝ որ պատմուած իրութեանց իրականութեան կը հաւատար, պէտք էր բանաձեւին բանները բռական իմաստով առնույ: Իւր ձեռնի ունենած, յիշատակարանն

The doctrine of Addai, with english translation and notes, by G. Phillips, London, 1876, p. 28 et 50. — M. Cureton, Ancient Syriac documents relative to the earliest establishment of Christianity in Edessa, London 1868, p. 28 et 28. — Հայուսակին մերոյիշեան պատ. Վահագին թիւնը քանէ բառական թարգմանեանը, խոտրենի ին թարգմանւեթենչն ինչ ինչ բաներու Նկատմանը զոր աւա. Մուսիմ Արքան, յինքան յաստիւ ի ձեռն Ո. Մաքարանաւու. Վանստ. 1868. Է. 51: — Փ. Փ.

իրեն Համար դիւանագրութիւն մըն էր, եւ
կնապ ըսել ամենայն բարեխղճութեամբ թէ
Նդեսայի դիւաններէն Հանած էր, մնաւանդ
դործածերվ՝ ըստ բաւականի անորոշ՝ բաւեր,
որոնց նշանակութեան վրայ գեռ դիտնականք
միաբան չեն: Այս յամանառա չեմ ուղեր Եր-
գեսախի հին դիւաններուն գյուղեինը բացար-
ձակապէս մեցէլ, թէպէտ այս գյուղինը շատ
առեղծուածական՝ զարձան է. բայց մեր կար-
ծիքն է թէ Եւսերիոս անկէ առած չէ, այլ
բոլոր դիւանաց՝ իր յիշասակարանին սորութ-
քուած բանաձեւէն գիտէ:

Հգտանքուրեմն Եւսեբիոսի կոչած վկայութեան մէջ այն՝ ինչ որ կը Հրաւիրեր զմել Մովսէս որ փնտուենք, այսինքն՝ “այն ապացոյցը թէ Եղեսիայի դիւաններուն մէջ յիշատակուած էին մեր առաջին հայ թագաւորներուն գործերը մինչև Աբրամը, եւ Աբրամին մինչև Երրուանդը, բաց աստի այս յիշատակաբաններու համար Յոհոբենացոյ անձնական կիայութիւնը՝ բորդ իւր սրբ կը կրունցնէ. վան զի որ ոտուննեան շարադրութեան առականիւն յայտնի է, եւ իւր Եղեսիայի դիւաններու ծովուն վրայէն նաևագնացութիւնը, որուն վկայօք պիտի խօսի իւր գլուխն վերջին գլուխներէն մէկուն մէջ⁴, երեւակայսան ճանապարհորդութեան կարգը գտառելու ամէն իրաւունք ունի: Անտարակյան, Անդոսի ու Եղիսաբետի անձնելուն է:

վրայ աւելիսարուն իրողութեան մէջ ամենեւնի պատմական հմարութիւնն չկայ, Այս գէպը՝ որ անձանօթ է ամէն ուրիշ մատենագիրներու, ըստ Մ. Խորենացւոյ (Բ. Ա.՝) կատարուեցաւ երբ Հռոմանցեցիք երրանդին Եդեսիան առնելին եռքը, Կարդ մը փոփոխութիւններու թարկեցին այս քաղաքը։ Արդ, ըստ Պովսիսի ժամանակադրութեան, թրանտան 20 տարիի թագաւորեց՝ Քրիստոսի թռականնեն եռքը իրը 64—84ին, եւ Հռոմանցեցիք ասկէ դար մը եռքը տիրեցին Եդեսիա քաղաքին. գեն այս քաղաքը մինչև 216 իւր յատուկ թագաւորներին ունեցաւ։ Ուրեմն հոս ժամանակացրութեան շօշափել (flagrant) Քրիստոսի մը կայ: Իսկ Մծնայ դիւնաներուն՝ Եդեսիա փոխադրուելուն վրայ ուրիշ աեղ պիտի հօսիք:

Այս գլխուն ընթացքին հետեւելով եւ դէպ ի վեր ելեւզվ կը հասնիք Յուլիոս Ափրիկանոսին եւ իւր երկու երաշխառողներուն Յովստոպուսի և Հեղապղիտսեայ Յուլիոս Ափրիկանոս՝ չայց թագաւորաց նկատմամբ իւր տեղեկութիւնները առած է «Եղեսիայի դիւաններու յիշասակաբաններէ» (բառ առ բառ տարբերէնքնէ)։ Արդ Մ. Խորենացի հումանիստ կոչած վկայութենէն փոխաւել բացառութիւն մը կը դորածէ ի քարտէսս որ գտանէն յԵղեսիա։ Հայ մատենագիրն ունէր արդէն արքման իւր աւաց առջեւ պատուածն զօրդ պիտի կոչէ եւ պիտի պարզէ։ Զեայ բան մը որ աւելի լաւ արդարացընէ մեր վերադշն ըստածը, պայմենքն թէ՛ Մ. Խորենացի ամէն բանէ յառաջ Եղեսիայի դիւաններուն հեղինակութենան կոչում կ'ընէ։ Իւր Պատրոն-Եկան ստուգապատում ըլլալն երաշխառորեալ էր մինչեւ Հիմայ՝ Մար Արմասին՝ Կինուեկի դիւաններէն ըստած քարուածծոցըօք։ Հիմայ Յուլիոս Ափրիկանոսին՝ Եղեսիայի դիւաններուն ըստած փոխառութեանց վայս յը յենուո՞ւ Երկու հաստատականներն առ ինչպէս կ'ըսուտ, դրանուն նեաւ, առ յատկութիւններ են, Մասեր ուսումնամիաց գլխուն եւ իւր ունեցած զրից շշմարիտ մինութիւնն այս է։ Գորին յարահարութութեան

εἰς εἰσαγόνον τραπέζην ἐστιν· Εἰναι τοῖς αὐτόθι δημοσίοις
χάρακας, πανορμή θεραπεύσαντος. Σοὶ δοξά οἱ μετέπειτα γε
τελείωσις είναι· ταῦτα πανορμήσαντος. Καὶ τὸν τρίτον τον
εἰσαγόνον τραπέζην ἡ ληφθαρωποτάτη πανορμή οὖτις οὐ ποτε
τραπέζην τραπέζην αὐτῆς διατηρεῖται μεταξύ της πανορμήσαντος καὶ
τηρητοῦ πανορμήσαντος.

⁴ Tixeront, *Arch. ménag.*, t. 85, tombeau, p. 11.

Haller. Untersuchungen über die edessem
Chronik mit dem syrischen Text und einer Uebersetzung.
1892. 8°. 50.-
Von Dr. Carl Haller (W. 1).

մէջ կը համապատասխանէ Ա. գլուխին՝ Թ. գլխուն որուն մէջ կը պատմուի Մար Աբաս կատինայի զարմանայի պատմութիւնը:

Սովորենացին Սփրիկանսոսի անձն եւ-
սեբիոսի գրուածներէն կը ճանչնայ: Եթէլցահա-
պատմութեան առաջին գրքին մէջ, որմէ քիչ
մ'ետքը պիտի տեսնենք թէ ինչ ընդարձակ փոխ-
առութիւններ կ'ընէ Խորենացի: Ափրիկանսոսի
անոնն երեք անգամ կը յիշատակուի, եւ իւր
մէկ նամակին՝ որ ամբողջովին յառաջ բերուած
է, իրկայն գլուխ մը կը կազմէ (Ա. Ե.): Քիչ
մ'ետքը (Ջ. Ա.) իւր քատարեած իշխան եւ
հինգ գրքերոց բաժնութեած ըլլալը կը յիշատա-
կուի: Այս վերջին մանաւամասնութիւնն եւ-երբ-
ու ժամանակաբառնեան՝ մէջ ալ կը գտնոսի
Բայց Յուլիոս Սփրիկանսոնին գրին Համար, կը-
նանք ըսել թէ Մովսես երեք գործածած չէ²:
Երեւ Համար բաւական էր գիտնալը թէ ինչ
պիսի Տեղինակութիւն ունի այս անունը:

Յովզեպոս Եւ Հիպոքոնիկոս յիշատակուած
են իր Ադրբէկանսի օգնական վկաները: Առա-
ջին՝ քանի մը յաջորդ դլուիներու համար, ի-
րաք իր աղեքր պիտի գործածուի: Ար խատա-
վանինք թէ երբրդորդն համար՝ որուն անոնքն
հոս շատ քարանալի ձեւով³ կը նրէրկայանա-
քան մը չենք կրնար սրել: Հիպոքոնիկոս թէ պէտ-
քանահատրունինքն մը կազմած էր, բայց կ'ե-
րեւայ թէ Վեւելէք ծանօթ չէր: Գուաշմին-
աւելիք հակամատ կ'երեւայ կառծելու թէ Դա-
նիկին գրոց Մէհոնունու վրայ է խնդիրը: Կար-
ըսենք. որոց բան մը չենք դիմուր այս մասին:

Հայոց Պատմութեան Բ. գրոց ծրբութիւնը կլինուած է Առաջի մեր գիտողութեանց վերջ չուստած, կ'ու զինք մասնական էւտ մըն ալ յիշտատկելու որ սակայն մեր խուզաբիութեանց համար շահարեւոր է: Մասիսի բնագրին մէջ կը կարդանիք եդիսիսի՝ որ է Ուսուհայ: Այս վերջնան եգեւ:

ՀՐԱՄԱՆԱԳՐԻ. Ա-ԴՐ. Ա. Էջ՝ 156:

Արքիանոսը. (M. de Khoran et les généalogies patriciales, t. 19) Բայց անտարին կար ըստ մեր նորադաշտութեան համար անտարին փոխենք մեր անդաշտութեան:

⁴ Gelzer, *Sextus Julius Africanus*, II, p. 1-23.
⁵ Οὐκ οὐρανίων γένους αυτούς διέβλεψεν πρότιστον
ζωτικῶν στοκῶν φύσην. (Λαγυφράτης τριπλάσιος στοκός φύσης. αυτού
απόν. στοκέρων διεκάνει πεντεπλάσιος στοκός φύσης. Φρήγανος
μαυρών κακῶν ἡμέας. 1876) έτι 26. (Οὐανδρός τριπλάσιος
τοῦ 308.)

սիայի ասորերէն («օչ») անունն է՝ եւ շատ մը
հայ մատնագիրներ բառ բաւականի յաճախ կը
գործած են: Ի բաց առեալ յիշատակարանի՝ մը
տիշղոզը, զըր Մ. Խորենացի յառաջ կը բերէ
եւ Աբգարի պատուիթեան երկու ծեր աղքերու-
ների մէկը կը կազմէ, երբեք պյու երկու անուն-
ներն այսպէս իրարու դրամնեցած գործածուիլու-
չներ յիշեր: Այս յիշատակարանով պիտի զըա-
ղինը պյում:

(Cognitivit  )

ԱՐԱՐԱՏԻ ՄԱՐԶԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՓԵԼՈՍՈՍ ԲԻՒԶՅԵՆԻ ԳԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

6

Փառաւով քանարարի թիմանը օ. դարի հայերկա գրուածցերից . — Ակամիլոս թիմանը օ. դարի սացրելի փառա . — Անձնանութիւն ժամանակագույն թիմա . — Հրաշելու, ասալու թիմանք, լինական տարր . — Հնդիկական ասացիւ ողին . — Ծղակակցութիւն :

Արդեն Կորպայի Բնակողն այցին ցց է տուել,
որ Փ.ի Հեղինակը՝ Ա. Ն. Երստիսի ձեռնադրութեան
ժամանակ պատճեն ինչները պատճեն թիւնը յար-
մաքցել է Ես-եկեղեցի զարմանից Փեղիանից
մասին Մելք Համար Հետաքրքրական մինչըս-
դիանալ, թէ արգեօք յանաբէն Խւսերիսից ո-
գտաւել Հեղինակը, թէ Հայերն թարգմանու-
թիւնից մէջ կը բերենք այդ հասաւածն երկուսից
և այլունց.

ԵԽՍԵԲԻՈՍ, (ԵԿՊԿՆ. պալմ.)

ФИКСПУ

“Հանկարգիկի իրեւ և
քամանց թռուցեալ՝
ուշադ մ. եւ էն համեստ-
ի վրա եւս առ առ է եցաց
զօրինակ զայտ հոգ չը որ
առ անձնութեան մարդուց
պահեանց էն հանգեան և
փառ փրկութեան պահանց էն-
ուսուցեան ու հանգու-
անց խորհուրդն է ու-
ղակի հանգուր ու առէն,
թէ Ութօն է զա և
նայն ասայն ունի և նու-
ուուց զայտ յար ու ուղարկու-
ուսնան (Զ. իթ, եր-
478):

Զնայել որ Փ.ի հեղինակը եւսեի սաստ
անպահնյա, դոցցէ բնական գիտառածի պատմու-
թիւնն ընդարձակել ու զարդարել է այնու ամեւ-
նայնիւ այդ երկու հատուածի մէջ յայտնի երեւ-

1. Թագավոր, Թագավորի Եղենաց քաղաքի
որ է յասորի լեզու Աւահայ, որդեւյ Մանովայ,
2. “Քննասերն Ա. 37-38: